

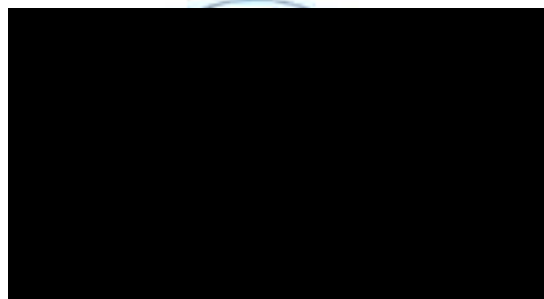
ROMANIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU
PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 2432/05.09.2023

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Abilitare Reabilitare pentru
Persoane Adulte cu Dizabilități „Horia”, com. Izvoarele, jud. Tulcea

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Abilitare Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Horia”, com. Izvoarele, jud. Tulcea, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 219 din 02.08.2023, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în perioada 07.08.2023-09.07.2023 la Centrul de Abilitare Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Horia”, com. Izvoarele, jud. Tulcea, denumit în continuare „centru”.

Din echipa de vizitare au făcut parte Dumitrescu Monica, inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, Olteanu Oana și Grădinaru Nicușor, experți independenți, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

Echipa de monitorizare a desfășurat mai multe tipuri de activități pe parcursul vizitei de monitorizare. În primul rând, a vizitat toate spațiile centrului (interioare și exterioare), atât cele cu destinație de locuire, cât și cele pentru activitățile cu beneficiarii, administrative, și pentru relaxare și petrecere a timpului liber. Apoi, echipa a verificat toate documentele puse la dispoziție care reglementează activitatea centrului (regulamente, proceduri), cât și cele care alcătuiesc dosarele rezidenților. Nu în ultimul rând, echipa de monitorizare a purtat discuții cu personalul centrului (șefa de centru, medicul psihiatru, asistentul social, psihologul, infirmiere și asistenta medicală, managerul de caz din cadrul DGASPC). Echipa de monitorizare a purtat discuții cu o parte dintre beneficiari, iar cu ceilalți nu s-a putut discuta având în vedere nevoile acestora de sprijin foarte ridicate privind comunicarea și înțelegerea.

1. Descrierea serviciului social

Serviciul social Centrul de abilitare reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Horia, este situat în com. Izvoarele, Aleea Iriss 76A, județul Tulcea și se află în subordinea DGASPC Tulcea. Serviciul rezidențial este amplasat în zona rurală, la 1,5 km de centrul comunei Horia, unde beneficiarii merg în învoire, ori de câte ori doresc, pentru a merge la biserică, magazine, parc, etc. Deplasarea lor în comuna, se face pe jos, cu microbuze de transport public de persoane, sau cu mașina unității (care nu este accesibilizată), la cerere.

Centrul este unitate de asistență socială, care furnizează servicii sociale în sistem rezidențial persoanelor adulte cu dizabilități și funcționează în baza licenței de funcționare seria LF/0000372/06.06.2022. Capacitatea centrului este de 49 de locuri. La data efectuării vizitei, în centru se aflau 49 de beneficiari.

Conform Regulamentului de Organizare și Funcționare, scopul serviciului este de a acorda sprijin, recuperare, reabilitare și asistență de specialitate persoanelor adulte cu dizabilități, în regim rezidențial, în scopul depășirii situației de dificultate în care se

găsesc, dar și de a asigura un mediu prietenos și stabil, care să le permită valorificarea potențialului și abilităților de care dispun.

Conform organigramei și a statutului de funcții, structura de personal a centrului cuprinde 54 de posturi după cum urmează:

Nr. crt.	Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
1.	Șef centru	1	0
2.	Medic specialitate	1	1
3.	Psiholog	2	1
4.	Asistent social	1	1
5.	Asistent medical	9	3
6.	Infirmieri	18	4
7.	Instructori ergoterapie	7	4
8.	Kinetoterapeut	1	0
9.	Spălătoreasă	1	0
10.	Muncitor lenjerie	1	0
11.	Muncitor bucătărie	4	1
12.	Șofer	1	0
13.	Fochist	4	0
14.	Muncitor necalificat	2	0
15.	Personal administrativ	1	0
	TOTAL	54	15

➤ Structura centrului

CABR Horia este compus din 3 clădiri cu regimul de înălțime parter, astfel:

Clădirea principală, unde sunt cazați beneficiarii de servicii sociale, are următoarele spații: birou șef centru, birou administrator, un grup sanitar, cabinet consiliere psihologică și socială, cabinet ergoterapie, club, cabinet medical, izolator (pentru cazurile de urgențe medicale, până sosește ambulanța), vestiar personal, 17 dormitoare cu baie/grup sanitar proprii și comune, sala de mese, bucătărie cu 3 anexe, cu grup sanitar.

Dormitoarele sunt amplasate după cum urmează:

Pe modulul unde se afla numai fete, există un dormitor cu baie și grup sanitar propriu, 4 dormitoare cu două grupuri sanitare/băi și 3 dormitoare cu un grup sanitar/baie.

- Pe modulul unde se află cazați băieții se află 6 dormitoare cu 3 grupuri sanitare/bai și 3 dormitoare cu un grup sanitar/baie.

Rezidenții sunt cazați câte doi sau trei în cameră, în funcție de preferințe.

La intrarea în centru se află clădirea unde este situată spălătoria, cabinetul medical și camera intimă.

În curte se mai află o sală de sport, magazie pentru materiale (igienico sanitare, echipamente și lenjerie pentru beneficiari etc.), două garaje, două camere unde sunt depozitate materialele date la casare, adăposturi în care erau crescuți porci, dar care în prezent nu mai sunt folosite, pivnița pentru alimente (ceapă, cartofi etc.), și o mică seră amenajată pentru producerea de legume.

În zona exterioară destinată beneficiarilor sunt amenajate foișoare și balansoare pentru petrecerea timpului și diverse alte activități recreative.

2. Beneficiari

Centrul găzduiește un număr de 49 de beneficiari, cu vârste cuprinse între 20 și 69 de ani, 22 femei și 27 bărbați.

Vârsta beneficiarilor:

18-19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
-	13	18	9	7	2	-	-	-

Beneficiarii sunt persoane cu dizabilități încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
-	-	-	-	6	15	28	-	-	-

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
-	9	3	4

La data vizitei erau prezenți toți beneficiarii.

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

- a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

Centrul de abilitare/reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Horia este situat în com. Izvoarele, Aleea Iriss 76A, județul Tulcea și permite accesul beneficiarilor și vizitatorilor acestora la resursele comunității (magazin situat la 1,5 km, biserică la 10 km, stație de microbuz Tulcea-Măcin din 1h în 1h, pădure la 5 km). Acesta este înconjurat de case locuite și are căi de acces practicabile pe orice vreme/anotimp și unde circulă mijloace de transport în comun.

Centrul prezintă o serie de probleme în privința asigurării accesibilizării fizice. Echipa de monitorizare a constatat că există o serie de tipuri de accesibilizări care pot facilita atât accesul în centru, cât și mobilitatea în interiorul centrului, cum ar fi: Lățimea adecvată a ușilor de la intrările în dormitoare, săli de mese și sălile pentru activități și recuperare pentru accesul persoanelor utilizatoare de fotoliu rulant.

În același timp, echipa a identificat și o serie de nereguli, de exemplu:

- Aleile și căile de acces din spatele centrului care duc spre foisorul din curtea interioară prezintă diferențe de nivel care îngreunează deplasarea beneficiarilor;
- Lipsește suportul tip mână curentă în spațiile comune și în unele băi;
- Băile nu sunt accesibilizate.

Art. 20 Mobilitatea personală

Echipa de monitorizare a constatat faptul că intrarea în centru se realizează facil, chiar și cu scaunul cu roțile, neexistând trepte care să îngreuneze deplasarea, însă în curtea interioară accesul este îngreunat.

48 de beneficiari se deplasează singuri fără a folosi fotolii rulante sau alte sisteme asistive pentru deplasare, 1 beneficiar uneori are nevoie de sprijin pentru deplasare, fiind ajutat de către personal sau de către alți beneficiari.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Conform spuselor psihologului și asistentului social, se încearcă să informarea beneficiarilor cu privire la drepturile și obligațiile acestora într-un mod accesibil, într-un limbaj adaptat/ușor de înțeles, prin metode specifice: imagini, joc de rol, asocieri, discuții libere. Materialele informative privind asigurarea igienei personale și Ghidul beneficiarului sunt elaborate într-un limbaj ușor de înțeles cu pictograme și sunt afișate atât la avizier, cât și în cele două camere de socializare/vizită. Conform angajaților, aceste informări își ating scopul doar pentru o parte dintre beneficiari, iar pentru restul beneficiarilor, având în vedere nevoile ridicate de sprijin ale rezidenților, informările se realizează formal.

În camerele de zi și dormitoare, există televizoare funcționale, aparate radio, beneficiarii dețin telefoane mobile, internet wi-fi nelimitat, care contribuie la informarea beneficiarilor.

b) Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

În cadrul centrului există 6 persoane puse sub interdicție, 3 dintre acestea au numit ca tutore o persoană din cadrul familiei, 2 - o persoană din cadrul Primăriei Izvoarele, iar un beneficiar - o persoană din cadrul Primăriei Turcoaia.

Pentru niciunul din aceștia nu fusese demarată procedura de reexaminare a măsurii de punere sub interdicție, potrivit prevederilor Legii 140/2022. Din discuțiile cu personalul, aceștia au spus că nu au informații din partea tutorelui privind demararea acestei proceduri.

Potrivit prevederilor Articolului 12 al CDPD, persoanele cu dizabilități ar trebui să se bucure de capacitate juridică în egală măsură cu orice altă persoană și trebuie să aibă acces la măsuri de sprijin pentru exercitarea acesteia, cum ar fi sprijinul în luarea deciziei. Așa cum este scris în opisul furnizat de personalul centrului echipei de monitorizare, la nivelul centrului există o procedură privind acordarea sprijinului în luarea deciziei cum este prevăzut și de standardele minime de calitate (Ordin 82/2019). Deși mediul rezidențial este unul caracterizat de posibilități reduse de luare a deciziei din cauza modului strict reglementat de funcționare și organizare intrinsec instituțiilor, un astfel de sprijin poate contribui la asigurarea unui tratament demn al persoanei cu dizabilități, la prevenirea tratamentelor involuntare și la facilitarea autodeterminării pe perioada în care persoanele cu dizabilități mai locuiesc încă în centru.

Acordarea acestui tip de sprijin nu este o sarcină ușoară, dar este necesară pentru a putea transforma modul de interacțiune și furnizare a serviciilor în instituțiile rezidențiale. Totodată ar putea stimula protocolul angajat în dobândirea unor aptitudini complexe de comunicare cu persoanele cu dizabilități. La momentul vizitei, echipa de monitorizare a constatat că la nivelul centrului există un plan de instruire pe anul 2023, pe diferite teme (procedura privind sesizările și reclamațiile, combaterea discriminării, ordinul 82/2019, etc.), instruirii realizate în cadrul centrului de către șeful de centru, dar nu și privind acordarea sprijinului în luarea deciziei. În plus, Procedura operațională privind acordarea asistenței și suportului în luarea unei decizii PO - CRDA.09 utilizată la nivelul DGASPC Tulcea în centrele rezidențiale pentru persoane cu dizabilități, nu precizează modul în care acest suport este acordat astfel încât să respecte prevederile Convenției. Conform Art. 12, sprijinul acordat în procesul de luare a deciziei (ca măsură menită să faciliteze exercitarea capacității juridice) trebuie, printre altele, să respecte drepturile, voința și preferințele persoanei, să nu fie caracterizat de conflict de interese și influență necorespunzătoare, să fie proporțional și ajustat la circumstanțele persoanei și să fie furnizat pentru cea mai scurtă perioadă de timp posibilă. Actuala procedură din Centrul de Abilitare Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Horia” precizează doar ce presupune acest sprijin și în ce situații ar putea fi furnizat, însă nu și cum anume furnizarea acestui sprijin asigură este aliniată cu CDPD și contribuie în fapt la un proces autonom de luare a unei decizii potrivit dorințelor și nevoilor persoanei cu dizabilități.

Art. 13 Accesul la justiție

Rezidenții, dacă este cazul, beneficiază de asistență juridică prin tutore, sau pot primi consultanță juridică din partea juristului din cadrul D.G.A.S.P.C. Tulcea. Până în prezent, beneficiarii sau reprezentanții legali nu au solicitat asistență juridică.

Un beneficiar se află într-un proces de natură civilă, având în vedere că în urmă cu mai mulți ani, acesta a făcut un împrumut bancar și nu a mai plătit ratele, astfel încât, în urma procesului de judecată, s-a stabilit să i se pună oprire pe venituri. Beneficiarul a dorit să facă singur demersurile privind cauza judecată, dar, personalul din cadrul

centrului a făcut demersurile necesare către Judecătoria Babadac pentru a obține un avocat din oficiu și scutirea beneficiarului de la plata taxelor.

Considerând că majoritatea rezidenților au nevoi foarte ridicate de sprijin privind înțelegerea informațiilor și comunicarea deciziilor, asigurarea accesului la justiție ar presupune oferirea unor garanții care să faciliteze acest acces în eventualitatea oricăror situații care ar presupune exercitarea acestui drept. Astfel de garanții privesc, de exemplu, formarea corespunzătoare a personalului centrului pentru a putea recunoaște și sesiza astfel de situații, a personalului din sistemul de justiție (polițiști, procurori, judecători), accesul la reprezentare legală accesibilă și independentă, asigurarea adaptărilor procedurale pe parcursul actului de justiție. În lipsa acestor garanții și măsuri, astfel de situații pot rămâne subraportate sau instrumentate necorespunzător, cu efect asupra limitării exercitării acestui drept.

- c) **Dreptul la viață (art. 10), Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD)**

Art. 10 Dreptul la viață

În ultimii 2 ani nu au fost înregistrate decese la nivelul centrului și nu au existat cazuri de moarte suspectă în alți ani.

Centrul deține o procedură pentru asistența în stare terminală și deces în care se menționează că fiecare deces trebuie anunțat organelor abilitate și notificat Consiliului de monitorizare. În cadrul centrului nu au existat cazuri de moarte suspectă.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Centrul are instalat un sistem de monitorizare video a spațiilor comune exterioare și interioare. Supravegherea beneficiarilor este făcută de către personalul centrului.

Conform procedurii de părăsire a centrului, rezidenții au voie să iasă din centru cu bilet de voie doar atunci când ieșirea se face pe perioade mai mari de timp, eventual solicitat de familie (dacă e cazul)., Altfel, ieșirile în comunitate sunt dese, în aceste situații fiind anunțat doar personalul de serviciu. Unii beneficiari ies din centru neînsoțiți și merg la magazinul din sat.

La nivelul centrului nu se aplică măsura conțenționării și niciun beneficiar nu are recomandare de conțenționare.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

Pe parcursul vizitei, echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarilor li se aplică pedepse, tratamente inumane sau degradante și nu a constatat beneficiari conțenționați și nici nu există o recomandare medicală în acest sens. Din relatările personalului, situațiile de conflict sunt gestionate de către personalul de serviciu, iar dacă situația o impune, se apelează medicul psihiatru. În cazul în care aceștia nu pot gestiona situația prin mediere și consiliere se contactează serviciul de urgență 112.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Potrivit personalului, situațiile de conflict sunt gestionate de către asistentul medical și infirmierii aflați pe tură. În cazul în care aceștia nu pot gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, atunci se contactează serviciul de urgență 112, conform procedurii.

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz.

Beneficiarii au la dispoziție, la intrarea în centru, o cutie pentru sesizări și reclamații. Aceasta este verificată o dată pe săptămână de către coordonatorul centrului împreună cu un beneficiar și un alt salariat.

Din discuțiile cu personalul centrului, echipa de monitorizare a identificat faptul că atunci când beneficiarii au sugestii sau reclamații preferă să comunice verbal personalului.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Pe parcursul vizitei, echipa de monitorizare a identificat elemente care pot pune în pericol viața și integritatea beneficiarilor și anume, faptul că, la exterior, exista un solar al cărui geam era spart, dar care pe parcursul vizitei aceasta a fost înlocuit cu folie de plastic.

- d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare, beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile (carte de identitate).

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Din studierea registrului de vizite și din discuțiile purtate cu beneficiarii, echipa de monitorizare a constatat faptul că o parte dintre aceștia sunt vizitați de către aparținători/reprezențanți legali. Personalul centrului menține contactul permanent cu familia beneficiarilor și îi susține pe aceștia în luarea deciziilor prin oferirea de servicii de consiliere psihologică și psihosocială (discuții libere de grup sau individuale).

La data de 31.07.2023 un beneficiar a fost integrat în familie.

În prezent, există demersuri de transfer a rezidenților în comunitate. Astfel, câțiva beneficiari sunt vizitați de către familie, iar unul dintre beneficiari merge destul de des acasă în familie.

Comitetul CDPD subliniază în linie cu Articolul 19 al CDPD că orice persoană cu dizabilități, indiferent de tipul și nivelul de dizabilitate sau al nevoilor de sprijin, are dreptul să trăiască în comunitate și poate să facă asta independent accesând servicii de sprijin. Conform datelor colectate de echipa de monitorizare, personalul nu a fost format pentru a răspunde nevoilor rezidenților într-un mod care să vizeze furnizarea de servicii conform prevederilor CDPD.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

La nivelul centrului, se desfășoară o serie de activități de organizare și formare a autonomiei personale (beneficiarii autonomi din punct de vedere al mobilității desfășoară activități autogospodărești - măturat, șters praful etc.), precum și activități de reorganizare a conduitelor și restructurare perceptiv-motorie (activități colaboratorii între psiholog/ergoterapeut în vederea dezvoltării abilităților manuale).

Principalele activități desfășurate de către psiholog, conform studierii dosarelor beneficiarilor din cabinetul de psihologie sunt: dezvoltarea aptitudinilor cognitive, participarea la activități recreative, crearea unui sentiment al speranței, stimularea interesului pentru activități de cunoaștere, atragerea în activități utile în formarea abilităților și deprinderilor sociale, exprimarea emoțiilor în mod adecvat în interacțiunea

cu ceilalți, consiliere psihologică. La dosarele beneficiarilor există fișe de evaluare psihologică anuale, rapoarte de monitorizare lunare, rapoarte de consiliere psihologică, fișa beneficiarului. Activitățile de ergoterapie (cusut, creație, pictură, decupaj, jocuri de atenție concentrată) sunt realizate de către specialist, conform programului .

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Pentru petrecerea timpului în aer liber, beneficiarii centrului au la dispoziție curtea din față și curtea interioară unde este construit un foșor.

Personalul centrului organizează picnicuri, excursii, de exemplu la Delfinariu în Constanța, la plajă, la pădure, la diverse mănăstiri și biserici (Mănăstirea Cerbu, Valea Teilor, etc.). Beneficiarii nu participă la competiții sportive.

Din documentele puse la dispoziția echipei de monitorizare, beneficiarii au acces în exteriorul centrului când doresc. În vederea deplasărilor organizate (excursii), se face cererea către D.G.A.S.P.C. pentru asigurarea transportului (autoturism sau microbuz, în funcție de nevoi).

e) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Centrul ia măsuri să asigure confidențialitatea datelor cu caracter personal, medical și de reabilitare. Personalul semnează o declarație de confidențialitate privind datele beneficiarilor, conform procedurii de la nivelul D.G.A.S.P.C. și a legislației în vigoare. În centru dosarele sociale sunt păstrate în dulapuri încuiate, în cabinetul asistentului medical respectiv cabinetul medical. Numai personalul autorizat și echipa pluridisciplinară au acces la dosarele beneficiarilor.

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

Din discuțiile purtate cu personalul centrului (asistent social, psiholog), nu toți beneficiarii pot fi consiliați în privința întemeierii unei familii, având în vedere nevoile ridicate de sprijin privind înțelegerea și comunicare. Centrul are amenajată o cameră intimă. Beneficiarii au fost informați de către medic și asistentele medicale cu privire la metodele de contracție. La momentul vizitei, în centru nu există niciun cuplu.

f) Sănătate (art. 25 din CDPD)

Toți cei 49 de beneficiarii ai centrului sunt înscriși la medicul de familie din comuna Izvoarele jud. Tulcea, care monitorizează lunar starea de sănătate a acestora, eliberează rețetele și face trimiteri către alți specialiști în funcție de diagnosticul beneficiarului. CABR Horia prin intermediul D.G.A.S.P.C Tulcea are încheiat un protocol cu Spitalul Județean Tulcea care asigură serviciile medicale pentru mai multe specialități. Serviciile stomatologice de urgență sunt asigurate de către Spitalul Județean Tulcea. Au fost efectuate 3 lucrări de protezare la un cabinet stomatologic privat, plata fiind asigurată de DGASPC Tulcea.

Centrul ține evidența tuturor tratamentelor și intervențiilor medicale, a spațiilor destinate depozitării medicamentelor, documentelor medicale și a instrumentarului medical. Medicamentele neuroleptice și psihotrope sunt păstrate într-un dulap asigurat, unde are acces doar personalul specializat, conform procedurilor interne de lucru.

Asistența medicală psihiatrică este asigurată de către un medic specialist psihiatru. Beneficiarii au întocmit evaluări medicale anuale complete și fișe de monitorizare a stării de sănătate care conțin evidența internărilor, tratamentelor, imunizărilor și recomandările medicilor specialiști pentru medicația administrată. Echipa de monitorizare a consultat dosarele medicale care cuprind fișe de consultație medicală, scrisori medicale, analize anuale obligatorii. De asemenea atunci când au apărut modificări în ceea ce privește rezultatele analizelor s-au luat măsuri beneficiarii fiind consultați și monitorizați de medici specialiști (de exemplu în afecțiuni ale ficatului a fost administrat hepatoprotect, în ceea ce privește tratamentul diabetului zaharat a fost administrată insulina, în afecțiuni ale glandei tiroidei s-a administrat tratament specific).

Toți cei 49 beneficiarii ai Centrului au prescrise tratamente neuroleptice recomandate de medicul specialist psihiatru, la care se adugă și alte tratamente pentru diverse afecțiuni. Administrarea tratamentului se face de către asistenții medicali, în baza recomandărilor medicului specialist și a schemei de tratament.

g) Educație și Munca și încadrarea în câmpul muncii (art. 24 și 27 din CDPD)

La data efectuării vizitei de monitorizare, niciunul dintre cei 49 beneficiari nu urmau un curs de calificare/recalificare sau alte forme de scolarizare. În Centru sunt 4-

5 rezidenți care știu să citească și solicită cărți, în timp ce restul beneficiarilor nu erau școlarizați sau nu știu să citească, având în vedere și specificul deficiențelor acestora (majoritatea prezentau retard cognitiv).

h) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Curtea centrului este spațioasă, dar sărac amenajată. Există două balansoare, un loc pentru făcut grătar și două foișoare.

Sala de sport nu este funcțională deoarece nu are aviz ISU, iar pardoseala este uzată, astfel nu poate fi utilizată de către beneficiari.

Camerele beneficiarilor sunt aerisite, dar utilate modest, sunt dotate cu paturi metalice, de tip spital, cele mai multe dintre acestea sunt degradate (suportul pentru saltele fiind ruginit).

Dulapurile și noptierele prezintă și ele urme de uzură.

Pardoseala acoperită cu un linoleum vechi și uzat pe alocuri peticit sau este combinat cu porțiuni mici de gresie.

Unele uși sunt sparte sau au lipsă mânerelor.

La nivelul centrului, rezidenții au acces la 8 băi, acestea fiind împărțite astfel: 1 baie la 2 dormitoare (10 dormitoare având această configurație), un dormitor cu o baie și alte două băi pentru 6 dormitoare. Așadar

Obiectele sanitare din unele băi erau defecte sau lipseau (baterie lavoar, pară duș).

Nu toate băile sunt dotate cu oglinzi.

Unele camere prezintă infiltrații.

Saltelele, lenjeria de pat și lucrurile personale sunt curate și bine întreținute. Pentru siguranța beneficiarilor, au sistem de deschidere doar geamurile din partea de sus a ferestrelor, cele din partea de jos sunt geamuri fixe.

Una din camera unde găzduiește un singur beneficiar, în această cameră existând doar un pat și un calorifer (prinse cu șuruburi în pardoseală). Potrivit spuselor angajaților, beneficiarul sparge și aruncă totul din cameră.

La subsol sunt depozitate alimentele atât în frigidere, cât și pe rafturi, pe categorii de alimente.

Lăzile frigorifice în care erau ținute alimentele perisabile prezentau un strat gros de gheață/zăpadă.

Centrul dispune de bucătărie proprie, de spații destinate servirii mesei, aflate în stare bună. Hrana este preparată la nivelul centrului și sunt asigurate 3 mese/zi și o gustare cu respectarea normelor alimentare și în acord cu necesarul caloric al beneficiarilor. Echipa de monitorizare a constatat că meniul este afișat zilnic la avizier.

Din discuțiile echipei de monitorizare cu o parte dintre beneficiari, a reieșit că mâncare este gustoasă și sățioasă și că aceștia sunt consultați cu privire la meniul. Acesta este întocmit de către coordonatorul centrului, asistentul medical și un reprezentant al beneficiarilor.

Centrul deține spălătorie și este respectat circuitul de sortare și spălare. Aceasta este utilată calandru, electrocasnice de uz casnic dar și industrial.

Rezidenții au asigurate produse de igienă personală pe care le țin într-un dulap special amenajat cu săculeți pentru fiecare beneficiar. Hainele beneficiarilor sunt specifice sezonului, adecvate vârstei și genului, dar insuficiente.

Centrul dispune la clădirea destinată cazării bebeficiarilor de colectoare solare cu rezervor de apă.

Au fost achiziționate colectoare solare cu rezervor de apă și pentru corpul unde se află camera intimă, cabinetul medical și spălătoria, dar din discuțiile purtate cu personalul centrului acestea sunt depozitate în magazie deoarece acoperișul nu poate suporta montarea acestora. Tot din cauza acoperișului, pereții/tavanele din încăperile corpului prezintă infiltrații.

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Din discuțiile avute în cadrul vizitei de monitorizare cu personalul centrului, acesta ne-a comunicat faptul că beneficiarii au fost consiliați cu privire la dreptul la vot și exercitarea acestuia.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la Centrul de Abilitare Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Horia”, com. Izvoarele, jud. Tulcea, echipa de monitorizare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Art. 9 Accesibilitatea

1. Accesibilizarea intrării dinspre curtea interioară în corpul unde locuiesc rezidenții cu rampă de acces conform standardelor;
2. Accesibilizarea grupurilor sanitare (montare bară tip mână curentă în băi);
3. Accesibilizarea spațiilor comune (montare bară tip mână curentă).

Art. 12 Recunoașterea egală în fața legii

1. Demararea și respectiv accelerarea procesului de scoatere de sub interdicție
2. Formarea specializată/autorizată a angajaților în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, în special privind planificarea și furnizarea serviciilor centrate pe persoană, sprijinului în luare deciziei, de-escaladare, comunicare și relaționare cu persoane cu comportamente dificile etc.
3. Întocmirea procedurii privind acordarea asistenței și suportului pentru luarea unei decizii în acord cu prevederile CDPD.
4. Evaluarea factorilor declanșatori împreună cu fiecare rezident și stabilirea cu anticipație a modului de acțiune în eventualitatea apariției unei crize care să corespundă dorințelor rezidentului pentru a preveni tratamentul fără consimțământ
- 5.

Art. 19 Viață independentă și includere în comunitate

1. Inițierea planului de dezinstituționalizare a centrului de către DGASPC Sector 2 planificarea activităților necesare implementării acestui plan (activitățile de comunicare, realizarea situației sintetice a persoanelor cu dizabilități la nivel județean, stabilirea echipei de management, asigurarea funcționalității sistemului contabil, etc.) potrivit Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030.
2. Accelerarea activităților privind dezinstituționalizarea rezidenților așa cum sunt prevăzute de Ghid privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, Anexă la Strategia menționată anterior, cum ar fi Planificarea centrată pe persoana fiecărui rezident din centru care să vizeze nevoile, dorințele și aspirațiile acestuia în vederea asigurării accesului la servicii și resurse necesare unei vieți independente cu respectarea prevederilor Art. 19
3. Accelerarea transferului în comunitate pe baza acestei planificări

Art.26 Abilitare și reabilitare

1. Ocuparea posturilor vacante;
2. Diversificarea activităților de abilitare și reabilitare: terapii prin învățare (de exemplu, reprezentare, dezvoltarea imaginației, a atenției, memoriei, inteligenței, creativității etc.); dezvoltarea abilităților de autocontrol (de exemplu, dezvoltarea procesului de inhibiție voluntară); organizarea și formarea autonomiei personale (de exemplu, educație perceptivă); reorganizarea conduitelor și restructurarea perceptiv-motorie; terapie ocupațională și psihoterapie de expresie (de exemplu, expresie grafică, plastică, corporală, verbală, psihodramă, etc.); activități de îmbunătățire a nivelului de educație/pregătire pentru muncă (organizarea de ateliere lucrativ-terapeutice, încurajarea activităților de voluntariat, participarea la acțiuni de meșteșugărit, sau la formări profesionale, oferirea de îndrumare și consiliere pre și post angajare, pentru accesarea sau menținerea unui loc de muncă).

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

1. Reevaluarea capacității de muncă a beneficiarilor care nu dețin surse de venit și continuarea demersurilor în vederea angajării lor, sau a obținerii pensiei de invaliditate în cazul în care îndeplinesc aceste condiții.

Art. 28 Standarde de viață și de protecție socială adecvate

1. Recondiționarea/înlocuirea mobilierului uzat;
2. Înlocuirea/montarea obiectelor sanitare uzate sau lipsă (oglinzi, oară duș, baterie lavoar);
3. Recondiționarea/schimbarea ușilor sparte;
4. Montarea manarelor la uși;
5. Înlocuirea pardoselii cu tarkett;
6. Înlocuirea paturilor;
7. Repararea/înlocuirea acoperișului pentru a putea fi montare colectoarele solare cu rezervor de apă;
8. Repararea/renovarea pereților care prezintă infiltrații, dar și eliminarea cauzei infiltrațiilor;
9. Renovarea sălii de sport și obținerea aprobărilor necesare astfel încât să poată fi utilizată de către beneficiari;
10. Curățarea lăzilor frigorifice.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

1. Amenajarea curții conform nevoilor beneficiarilor (de ex. spațiu pentru relaxare, activități recreative, sportive și petrecerea timpului liber).
2. Diversificarea activităților culturale și recreative în centru;
3. Facilitarea zilnică a accesului rezidenților (indiferent de dizabilitate sau mobilitate fizică) la spațiile din exteriorul centrului (fie curtea sau alte spații din comunitate)

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat de privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografiile din care rezultă cele consemnate în acesta. Restul planșelor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân îndosariate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare - Dumitrescu
Expert independent - Grădinaru Nicu
Expert independent - Olteanu Oana

